

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ד בתשרי תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - מ"ו

1. משנה - היה מבשל את השלמים או שולקן, הכהן נוטל את הזרוע בשלה מן האיל וחלה מצה אחת מן הסל ורקיק מצה אחת ונותן על כפי הנזיר ומניפן. מתי הותר הנזיר לשתות יין ולהטמא למתים?
 - א. תנא קמא - אחר כל הסדר זה.
 - ב. רבי שמעון - כיון שנזרק עליו אחד מן הדמים, הותר.
 2. אף בברייתא מצינו מחלוקת זו. מי החולקים ומה טעמיהם?
 - א. ר' אליעזר - 'ואחר ישתה הנזיר יין' - אחר המעשים כולן.
 - ב. חכמים - אחר מעשה יחיד. כיון שדורשים בגזירה שוה ל'אחר' שנאמר לגבי התנופה, ושם מדובר לאחר מעשה יחיד.
 3. אמר רב: תנופה בנזיר מעכבת אותו מלהיות מותר מאיסוריו. אליבא דמי מהתנאים הנ"ל כוונתו?
 - א. לישנא קמא - אמר זאת אליבא דר' אליעזר ואע"פ שר"א אמר במפורש 'אחר המעשים כולן', נתחדש שמעכבת, ולא כמו בקורבנות אחרים שהיא שיירי מצוה ואינה מעכבת את הכפרה.
 - והקשו - שנינו: זאת תורת הנזיר - בין שיש לו כפים, בין שאין לו כפים, ומשמע לכאורה כשם שזה שאין לו כפים לא מעכב, כך במי שיש לו ויישבו - אין לפרש כך, אלא כוונת הברייתא שבשניהם תנופה מעכבת.
 - שהרי בדומה לזה שנינו 'זאת תורת הנזיר - בין שיש לו שער, בין שאין לו שער', ושם ודאי הכוונה שבשניהם מעכב.
 - כדשנינו והסביר רבינא: נזיר ממורט - לבית שמאי: אינו צריך להעביר תער על ראשו, שאין לו תקנה.
 - לבית הלל: צריך להעביר, שיש לו תקנה שיעביר תער על ראשו הקרח.
 - ב. לישנא אחרינא - דברי רב הם אליבא דרבנן, וטענו - אם לגבי תגלחת אמרו רבנן שאינה מעכבת, תנופה שאינה בגופו של הנזיר, ודאי שלא תעכב לדעתם. ודחו - תנופה מעכבת לחכמים, כדשנינו 'בין שיש לו כפים ובין שאין לו כפים' והכוונה שבשניהם מעכב. ואין לומר שכוונת הברייתא שבשניהם לא מעכב, כדשנינו 'בין שיש לו שער ובין שאין לו שער' ולגבי נזיר ממורט שנינו כדפירש רבי אבינא שלבית הלל צריך ואין לו תקנה. ולב"ש יש לו תקנה.
4. מצורע שאין לו בהן יד ורגל ימין - כיצד דינו?
 - א. ר' אליעזר - אין לו טהרה עולמית.
 - ב. רבי שמעון - יניחנו על מקומו החסר ויצא.
 - ג. חכמים - יניח על של שמאל ויצא.

[רבי פדת אמר שר"א וב"ש אמרו את אותו דבר - זה מתאים רק להסבר רבינא לעיל, אבל לא להסבר רבי אבינא.]
 5. משנה - על אלו מקרים שנינו שתגלחתו פסולה וזבחויו לא עלו לו לחובתו?
 - א. גילח לאחר הקרבת הזבח הראשון ונמצא הזבח פסול [כגון: נשפך, נטמא, יצא].
 - ב. גילח על החטאת שהוקרבה שלא לשמה ואח"כ הביא קרבנותיו לשמן, כיון שהחטאת פסולה.
 - ג. גילח על העולה או על השלמים שלא לשמן ואח"כ הביא קרבנותיו לשמן, כיון שהקרבת הראשון לא עלה לחובתו.

רבי שמעון חולק במקרה זו ואומר: תגלחתו כשרה כיון שהקרבתו כשר ואכן אותו הזבח שלא לשמו לא עלה לו, אבל שאר זבחים עלו. ולכו"ע - אם גילח על שלשתן ואח"כ נמצא אחד מהן כשר והשנים פסולים - תגלחתו כשרה, כיון שגילח על אחד כשר, ויביא שוב שאר זבחים. וממשנתנו למדנו שלר' שמעון - נזיר שגילח על שלמי נדבה - יצא, ומקורו: 'ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים', ולא כתוב על שלמיו.